

Västerviks kommun
kommun@vastervik.se

2020-02-14
1 (18)
Dnr-SI 2019:5758

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Västerviks gymnasium Ro 3 i Västerviks kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Västerviks gymnasium Ro 3 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framtidsytande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Västerviks gymnasium Ro 3 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp skolenhetens kunskapsresultat och tillsammans med personalen analysera dessa.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolenheten arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp och analysera lärarnas bedömning och betygssättning för att säkerställa likvärdigheten.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 28 augusti 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarie-nummer för granskningen (dnr– SI 2019:5758) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn har skapat förutsättningar för lärare att samverka och att det sker ett lärande i kollegiet. Vid skolenheten bedrivs därutöver ett jämställdhets- och värdegrundsarbete men rektorn behöver i högre grad leda och följa upp detta arbete. Rektorn har påbörjat ett arbete med att styra och leda skolenhetens utveckling genom att följa upp resultat och hur undervisningen bedrivs och genom att fördela resurser utifrån konstaterade behov, men detta arbete behöver utvecklas. Personalens delaktighet i skolenhetens kvalitetsarbete behöver också öka.

Ledning och organisation

Rektorn har skapat förutsättningar för lärarna att samverka och bedriva ett kollegialt lärande som ger avtryck i undervisningen. Nya lärare ges också en planerad introduktion. Av inskickat material och intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsan framgår att lärarna regelbundet träffas i olika forum både inom skolenheten och i gemensamma möten med de andra skolenheterna vid Västerviks gymnasium. Det sker i arbetslag, ämneslag och så kallade lärgrupper, samt på programgemensam tid, arbetsplatsträffar, pedagogiska träffar, kompetensutvecklingsdagar och elevhälsomöten. Skolledningen för skolenheterna vid Västerviks gymnasium vill att lärare ska samverka och gärna hitta synergieffekter över ämnesgränser. Rektorn för Västerviks gymnasium 3, som vid Skolinspektionens besök är nytillträdd, hoppas att detta ska ge avtryck i undervisningen genom att lärarna är trygga i sitt ledarskap i klassrummet och att de känner att alla på skolan arbetar tillsammans och på samma sätt. Enligt rektorn pågår det flera samverkansprojekt mellan lärare i olika ämnen i vilka lärare delar erfarenheter och delger varandra goda exempel. Förra året bildade lärare från olika program

och skolenheter lärgrupper för kollegialt lärande under ledning av en förstelärare. Grupperna arbetade utifrån en bok om framgångsfaktorer i undervisningen. Vid varje träff diskuterade lärarna ett stycke i boken och valde ut delar som de därefter skulle genomföra i den egna undervisningen. Vid nästa träff utvärderades arbetet. Detta gjorde, enligt rektorn, att fler lärare vågade testa nya idéer. Lärgruppernas arbete följdes upp av skolledningen via utvärderingar. Utvärderingarna var positiva och visade att arbetsformen uppskattades av lärarna. Framgångsfaktorer och erfarenheter från lärgruppernas arbete ska tas med i Skolverkets utbildning Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt som lärarna genomför detta läsår. Rektorn beskriver vidare att det finns tydliga beskrivningar kring förhållningssätt och roller vid skolenheten. För lärarna finns bland annat instruktioner för hur frånvaro ska rapporteras, gången för rapportering till elevhälsan och hur lärare ska agera om en elev har hög frånvaro. Vidare beskriver rektorn att det finns gemensamma ordningsregler och att en genomgång av dessa ingår i den introduktion som alla nya elever och lärare får. Lärare beskriver att nyanställda lärare får en mentor som under en tid ska hjälpa den nya läraren med rutiner och pedagogiska frågor. Nya lärare får också en samlad introduktion kring praktiska saker.

Jämställdhets- och värdegrundsarbete

Vid skolenheten bedrivs ett jämställdhets- och värdegrundsarbete, men rektorn behöver i högre grad leda och följa upp detta arbete. Rektorn uppger att gymnasieskolans rektorer tillsammans med arbetslagen ansvarar för att värdegrundsuppdraget är en del av undervisningen. Rektorn uppger vidare att arbetslagen kontinuerligt diskuterar frågor som rör värdegrunden och att jämställdhet ingår i värdegrundsuppdraget. Ett exempel på frågor som lyfts i detta sammanhang är att lärarna inför elevernas arbetsplatsförlagda lärande (apl) har diskuterat om alla apl-platser kan ta emot både män och kvinnor mot bakgrund av att det är viktigt att alla ska ha samma förutsättningar på arbetsplatsen. Enligt lärarna diskuteras dessa värdegrundsfrågor, men de har inte något särskilt fokus på jämställdhetsfrågor eller ett gemensamt arbete om hur jämställdhetsuppdraget ska genomsyra undervisningen. Hur lärarna arbetar med jämställdhetsuppdraget i sin undervisning är upp till var och en av dem att besluta om. Lärarna beskriver att det skiljer sig åt mellan olika ämnen i vilken grad frågor om jämställdhet ingår i undervisningen. Elever uppger att de har pratat om jämställdhet ur ett historiskt perspektiv i några samhällsvetenskapliga ämnen. Rektorn beskriver vidare att möjligheten att avidentifiera elevernas prov vid digitala skrivningar är en del av jämställdhetsarbetet. Rektorn har konstaterat att kvinnor verkar ha högre genomsnittspoäng än män i nationella kursprov. Vidare har rektorn noterat att lärarna i ämnen med nationella kursprov har en tendens att ge en högre andel kvinnor än män högre kursbetyg än nationellt provbetyg, vilket rektorn har för avsikt att analysera under läsåret.

Undervisningens genomförande

Rektorn har påbörjat en uppföljning av undervisningens kvalitet. Vid tiden för Skolinspektionens besök har rektorn, som framkommit ovan, innehaft rektorstjänsten sedan terminsstarten. För att följa upp hur undervisningen bedrivs har rektorn gjort något enstaka lektionsbesök med återkoppling till läraren. I övrigt har hon gjort korta besök i klasserna för att presentera sig för eleverna och för att få ögonblicksbilder av verksamheten. Av intervjuer med rektorn och lärare framgår att rektorn har samtalat med lärarna kring upplägg av kurser och undervisning, samt diskuterat kunskapsmål. Vidare har rektorn via skolans digitala plattform tagit del av kursutvärderingar som lärare har lagt upp där. Rektorn har för avsikt att göra strukturerade lektionsbesök hos alla lärare vid skolenheten samt ha enskilda samtal med dem, vilket också kommunicerats till lärarna. Rektorn beskriver att hon också följer upp undervisningen via möten med programansvariga och får då återkoppling på vad som diskuterats i arbetslagen. Vidare följer rektorn upp elevernas apl via avstämningsmöten med apl-ansvariga lärare. Via samtal med lärare och arbetslag får rektorn också information om de trepartssamtal som hålls mellan elev, lärare och apl-handledare. Däremot beskriver lärarna att det under föregående läsår inte genomförts lektionsbesök med återkoppling av rektorn.

Uppföljning av skolenhetens resultat och beslut om utvecklingsåtgärder

Av inskickad dokumentation och intervju med rektorn framgår att den uppföljning och analys av resultat samt de prioriterade mål som finns för skolenheten är gemensamma för alla skolenheter vid Västerviks gymnasium och har tagits fram av rektorerna tillsammans med gymnasiechefen. Det saknas en uppföljning, analys och beslut om förbättringsåtgärder för Västerviks gymnasium 3. Rektorn beskriver att hon med hjälp av kommunens uppföljningssystem kan följa upp olika resultat och bland annat göra jämförelser mellan kurser, program och kön. Då rektorn är nytillträdd har hon inte systematiskt följt upp kunskapsresultaten ännu, men hon har tagit del av vissa resultat, bland annat resultat på nationella kursprov. Rektorn följer upp enskilda elever som riskerar att få F i betyg, då görs en utredning i samråd med elevhälsan för att se vilka insatser som kan göras för att eleven ska nå ett godkänt betyg. Lärarna beskriver också att i det fall en elev fått betyget F efterfrågar rektorn en redogörelse från läraren. Lärarna beskriver att fokus i den uppföljning av kunskapsresultat som rektorer hittills gjort har varit på ämnen och kurser där målen inte nås, i synnerhet i gymnasiegemensamma ämnen. Exempelvis var måluppfyllelsen i matematik låg och därför gjordes en stor gemensam satsning på detta ämne inom Västerviks gymnasium. Detta har resulterat i att det nu finns möjligheter för alla elever inom gymnasieskolan att få stöd i matematik alla dagar i veckan. När det gäller analyser av kunskapsresultat beskriver lärarna att de inte varit delaktiga i dessa. De har inte heller lämnat analyser av den egna

undervisningen till rektorn. Lärarna känner inte till om rektorer gjort andra analyser så som mellan program, kurser eller lärare gällande kunskapsresultat. När det gäller resursfördelning framgår av intervjuerna med rektorn och lärare att rektorn får kännedom om elevers och elevgruppers behov via arbetslagsmöten, programansvariga samt elevhälsans arbete.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver följa upp skolenhetens kunskapsresultat och tillsammans med personalen analysera dessa.

Skolinspektionen bedömer att rektorn i sitt systematiska kvalitetsarbete behöver följa upp kunskapsresultat och analysera dessa för att skaffa sig en bild av skolenhetens behov och styrkor. Granskningen visar att rektorn har påbörjat en sådan uppföljning, men uppföljning och analys behöver utvecklas. Granskningen visar också att lärarna i låg grad är delaktiga i uppföljning och analys av kunskapsresultat på skolenhetsnivå.

Av 4 kap. 3-6 §§ skollagen framgår att rektorn ska ansvara för att en systematisk och kontinuerlig planering, uppföljning och utveckling av utbildningen i förhållande till de nationella målen genomförs under medverkan av personal och elever, samt att inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara de mål som finns för utbildningen och att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Enligt Lgy 11, avsnitt 2.6 ansvarar rektorn för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:98, s. 30 ff) med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet, framgår att rektorn tillsammans med personalen och utifrån uppföljningen bör analysera vad som i enhetens verksamhet som påverkar och orsakar resultaten och måluppfyllelsen. För rektorn är det viktigt att analysera orsaken till skillnader i måluppfyllelse mellan bland annat olika klasser, kurser och program.

Skolinspektionen rekommenderar att rektorn utvecklar skolans kvalitetsarbete genom att mer systematiskt följa upp och analysera skolenhetens resultat. Rektorn bör exempelvis följa upp eventuella skillnader mellan kvinnors och mäns resultat, skillnader mellan olika program samt resultat på nationella kursprov i jämförelse med kursbetyg.

I analys- och utvecklingsarbetet bör rektorn göra lärarkollegiet delaktigt, exempelvis genom att ta hjälp av lärarna och deras analyser av undervisningen och kunskapsresultat. I Skolverkets allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete finns beskrivningar som kan vara till hjälp för rektorn i kvalitetsarbetet på skolenheten.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 3 och 5a §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4 Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att undervisningen är målfokuserad och varierad samt att eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Överlag anpassar lärarna innehåll och arbetssätt till olika elevgrupper så att eleverna utmanas och stimuleras. Eleverna ges också möjlighet att reflektera över sitt eget lärande samt kan, om än i varierad utsträckning, vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen.

Målfokus, variation och aktivt lärarstöd

Undervisningen är strukturerad, varierad och eleverna ges ett aktivt lärarstöd. Av lektionsobservationer och intervjuer med lärare och elever framgår att lärarna planerar undervisningen utifrån kursplanerna och förklarar syftet med olika arbetsområden för eleverna samt hur de ska arbeta på lektionerna och hur det relaterar till kursens mål och kunskapskrav. Lärarna klargör också vilka kunskaper eleverna som följer ett yrkesprogram förväntas lära sig under det arbetsplatsförlagda lärandet samt hur de ska arbeta under den skolförlagda delen av utbildningen för att utveckla sina kunskaper. Av lektionsobservationer och intervjuer med elever och lärare framgår att lektionerna överlag omfattar en variation av olika aktiviteter och arbetssätt. Bland annat omfattar

lektionerna genomgångar av läraren, vilket ofta sker i dialog med eleverna. Lektionerna omfattar också moment då eleverna arbetar enskilt, i par eller i grupp med en gemensam uppgift. När eleverna arbetar enskilt eller i grupp cirkulerar lärarna i klassrummet och försäkrar sig om att eleverna har förstått uppgiften, förtydligar vid behov och stöttar elever som behöver hjälp med arbetet.

Stimulans och utmaningar

Lärarna anpassar överlag innehåll och arbetssätt till olika elevgrupper så att eleverna utmanas och stimuleras. Lärarna beskriver att de väljer vinklar och stoff som de vet intresserar eleverna. De strävar också efter att fånga upp aktuella händelser. Lärarna beskriver att deras roll under lektionerna är att anpassa undervisningen så att eleverna stimuleras och motiveras att lära sig. De beskriver vidare att de använder olika strategier för att väcka intresse och skapa mentala bilder hos eleverna. Lärare beskriver också att de, ifall någon elev är ointresserad eller oengagerad, samtalar med eleven för att ta reda på vad som påverkar elevens engagemang och för att förstå elevens behov bättre. Om en lärare inte lyckas med att väcka en elevs intresse och engagemang kan läraren ta upp detta i arbetslaget för att stämma av med kollegor i andra ämnen hur de arbetar för att ge eleven förutsättningar att utvecklas. Lärare beskriver också att de arbetar med återkommande formativ bedömning, vilket är ett viktigt verktyg när de arbetar med elever som tvivlar på den egna förmågan. I det dagliga arbetet låter de också elever, som behöver det, ta små steg, det kan till exempel handla om att eleven inledningsvis följer med en kamrat som genomför en uppgift, för att senare själv genomföra uppgiften. Enligt lärarna finns det för närvarande inte något gemensamt arbete kring hur de ska stimulera och utmana eleverna, däremot har frågan om elevens engagemang tidigare varit i fokus inom ramen för lärarnas kollegiala lärande i lärgrupperna. Enligt eleverna har lärarna höga förväntningar på dem. Elever beskriver att det finns lärare som stärker elevernas motivation att lära genom att involvera eleverna i undervisningen, till exempel genom att efterfråga deras åsikter och ställa frågor om aktuella händelser eller genom stöttning. Då lärare och elever inledningsvis gemensamt arbetar med en uppgift, stärker det elevens tilltro till sin förmåga. Eleverna beskriver dock att det varierar i vilken utsträckning lärare skapar motivation för olika aktiviteter, till exempel finns det enligt eleverna kurser där läraren varje lektion håller en genomgång vid tavlan utan att ha så mycket kontakt med eleverna, vilket eleverna inte upplever är motiverande.

Delaktighet i undervisningen och det egna lärandet

Lärarna ger eleverna möjlighet att på olika sätt reflektera över sitt eget lärande samt i varierad utsträckning vara delaktiga i planering och utvärdering av undervisningen. Lärare och elever beskriver att eleverna i det dagliga arbetet kontinuerligt får reflektera över vad de lärt sig. För elever som går ett yrkesprogram sker det i synnerhet i de praktiska momenten där eleverna också får möjlighet att reflektera över hur de ska använda kunskaperna under apl. Eleverna beskriver att de ibland får diskussionsuppgifter där det saknas ett givet svar så att lärarna kan få en bild av vad eleverna kan via de diskussioner som uppstår kring en fråga. Lärare och elever ger också exempel på att elever i vissa kurser skriver sina reflektioner i en loggbok. Detta är kopplat till kursplanen och omfattar frågor som vad, hur och varför eleverna genomfört olika moment samt vilka begrepp och metoder som eleverna använt. Vidare får eleverna reflektera över samarbetet i gruppen. Lärarna lämnar kommentarer till elevernas reflektioner i loggboken. Under apl skriver eleverna också loggbok som de går igenom med läraren efter avslutad apl. Elever berättar också att lärare bland annat använder så kallade exit tickets för att eleverna ska få reflektera över sitt lärande.

Vidare beskriver lärarna att de vid planeringen av undervisningen brukar presentera ett arbetsområde samt syfte och mål med arbetet för eleverna och i det sammanhanget ta in elevernas synpunkter. Eleverna får då vara med och diskutera upplägget och komma med förslag på ändringar. Lärare och elever beskriver att elevernas delaktighet i planeringen främst handlar om att lämna synpunkter på redovisningsformer och redovisningstillfällen, men det sker även genom att eleverna får välja teman för arbetet och komma med förslag på innehåll. Elever beskriver att de även kan vara delaktiga när det gäller på vilka sätt de ska arbeta och hur de ska nå målen. Eleverna uppger dock att det varierar i vilken utsträckning de involveras i planeringen av undervisningen. Det finns kurser där läraren återkommande efterfrågar elevernas synpunkter och ger dem möjlighet att komma med förslag på innehåll samt arbets- och redovisningsformer, men enligt eleverna finns det också kurser där detta inte görs. Av intervju med rektorn och lärare framgår att lärarna i slutet av kurserna ska göra kursutvärderingar där eleverna får ge återkoppling på vad som varit bra och om det finns något läraren kan utveckla. Rektorn har dock inte vid tiden för granskningen följt upp att alla lärare gör detta. Intervjuade lärare beskriver att utvärdering under kursens gång sker informellt via samtal med eleverna. Det kan till exempel ske genom att lärarna frågar eleverna vad de tyckte om olika upplägg. Någon lärare beskriver att hen arbetat med att eleverna fått göra kontinuerliga utvärderingar efter olika moment via skolans digitala plattform och att hen låter dessa utvärderingar ligga till grund för den fortsatta planeringen av undervisningen. Intervjuade lärare beskriver att de ger återkoppling till

eleverna kring vad de ser i de utvärderingar som görs. Elever uppger att det även varierar i vilken utsträckning lärare låter dem utvärdera undervisningen. Enligt eleverna finns det lärare som inte utvärderar undervisningen med eleverna.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 3 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att det finns ett samlat arbete på skolenheten för att skapa och bibehålla studiero. Det pågår också ett främjande och förebyggande arbete för en trygg skolmiljö. Skolinspektionen vill dock påpeka vikten av att det gemensamma arbete som tidigare bedrivits vid skolan för att skapa studiero fortsätter.

Studiero

Lärarna arbetar främjande och förebyggande för att skapa studiero i sina elevgrupper. Lärarna beskriver att det finns ett gemensamt arbete vid läsårsstarten för att ge nya elever en introduktion då även ordningsregler, trygghet och studiero tas upp. Rektorn beskriver också att det är via ordningsregler och överenskommelser på mentorstid som de gemensamma reglerna tydliggörs. Elever beskriver att de arbetat med ordningsregler första året på gymnasiet. Enligt eleverna har lärarna strategier för att hålla elevernas motivation uppe, till exempel genom att ge dem korta pauser mellan olika moment, vilket har positiv inverkan på studieron. Under samtliga Skolinspektionens lektionsobservationer var det i hög grad ett fokus på skolarbetet och eleverna kunde ägna sig det som lektionerna omfattade. Av intervjuer med elever framgår också att de flesta elever tycker att studieron är god på lektionerna och att lärarna säger till om någon stör, men att det även finns elever som upplever att studieron inte alltid är god. Lärare och rektorn beskriver att studieron varierar. Av intervjuer med rektorn, lärare och representanter för elevhälsan framgår att skolan följer upp elevers upplevelse av

studiero via enkäter, i utvecklingssamtal och skolsköterskans hälsosamtal. I de fall elever inte upplever studiero gör representanter för elevhälsan lektionsbesök. Mentorerna arbetar också vidare med sina klasser utifrån vad som framkommit i enkäterna. I de fall studieron inte är god i någon klass görs insatser. Rektorn har till exempel förstärkt en av undervisningsgrupperna med en elevassistent och insatsen ska följas upp. Av intervjuer med lärare framgår att det fanns ett gemensamt arbete på skolenheten kring studiero under ledning av en tidigare rektor, men arbetet stannade upp.

Trygghet

Det finns ett främjande och förebyggande arbete för att skapa en trygg skolmiljö där såväl elever som personal deltar. För att ta reda på elevernas uppfattning om trygghet genomför skolenheten regelbundet enkäter. Lärarna och representanter för elevhälsan beskriver också att det görs trygghetsvandringar där elevskyddsombud deltar för att kartlägga hur trygga miljöerna är. Lärarna beskriver att eleverna överlag är trygga, men att den stora skolan kan upplevas som otrygg av elever innan de har lärt sig att hitta. Enligt lärarna är eleverna dock trygga inom sitt program. Det nära samarbetet med mentorerna är en viktig del i det trygghetsskapande arbetet. Viktiga är också elevhälsans enskilda samtal med eleverna där signaler om eventuell otrygghet fångas upp. På ett av programmen deltar kuratorn återkommande i verksamheten för att främja trygghet och goda relationer vilket såväl lärare som elever upplever som mycket positivt. Enligt rektorn har skolan vidtagit olika förebyggande åtgärder med anledning av vad som framkommit i uppföljningen av elevers trygghet. Bland annat har kompetensutveckling kring nätkränkningar genomförts.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Skolinspektionens sammanfattande motivering är att rektorn ger lärarna förutsättningar att samarbeta kring bedömning och betyg. Rektorn ser även till viss del till att

lärarna använder sig av olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar och sätta likvärdiga betyg. Rektorn har uppmärksammat skillnader i betygsresultat bland annat mellan kvinnor och män och har påbörjat ett analysarbete. Detta arbete behöver utvecklas.

Rektorn skapar förutsättningar för lärare att samarbeta kring bedömning och betygssättning. Rektorn och lärarna beskriver att likvärdig bedömning bland annat säkerställs via sambedömning av nationella prov där lärarna ges tid att tillsammans diskutera bedömning. Proven avidentifieras för att öka likvärdigheten och därefter rättar lärarna dem tillsammans och diskuterar bedömningsanvisningar. Detta läsår har skolledningen för skolenheterna vid Västerviks gymnasium avsatt tid för ämneslagsmöten, bland annat för att ge lärare förutsättningar att diskutera bedömning. Däremot har det under tidigare år funnits begränsade möjligheter för lärare som undervisar i ämnen där det inte finns nationella prov att gemensamt arbeta med bedömningsfrågor. Rektorn och lärarna ger dock exempel på hur lärare i olika ämnen och på olika program arbetat med dessa frågor. Dels har arbetslagen haft som uppgift att diskutera betyg och bedömning, dels genomförs i vissa ämnen gemensamma prov och då samarbetar lärare om bedömning. Det finns också lärare som undervisar i samma kurser som samarbetar om bedömning och betygssättning. Såväl lärare som rektorn framhåller att skolans digitala system underlättar likvärdig bedömning, bland annat såtillvida att lärarna kan jämföra elevers betyg i olika ämnen. Några lärare har gått Skolverkets webbkurs i betygssättning. Det finns också lärare som använder Skolverkets bedömningsportal och liknande bedömningsstöd. Däremot saknas ett samarbete med andra gymnasieskolor kring bedömning och betygssättning.

Rektorns analys av likvärdigheten i lärarnas bedömning och betygssättning kan utvecklas. Rektorn har påbörjat analyser av betyg med fokus på varför elever inte fått godkänt i kurserna. I analysen vill rektorn ta reda på om det beror på bristande förkunskaper, undervisning, storlek på undervisningsgrupp eller andra faktorer. Rektorn beskriver att hon bland annat har uppmärksammat att kvinnor har högre genomsnittlig betygspoäng än män och högre betyg i nationella kursprov (se bedömningsområde Rektors ledarskap). Däremot har rektorn vid tiden för granskningsbesöket inte analyserat likvärdigheten och diskuterat med lärarna vad eventuella avvikelser skulle kunna bero på.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver utveckla arbetet med att följa upp och analysera lärarnas bedömning och betygsättning för att säkerställa likvärdigheten.

Skolinspektionen bedömer att rektorn behöver utveckla arbetet med att analysera kunskapsresultat ur ett likvärdighetsperspektiv, för att identifiera om det förekommer omotiverade avvikelser. Rektorn har vid granskningsbesöket påbörjat ett analysarbete och bland annat uppmärksammat skillnader i kunskapsresultat mellan kvinnor och män, men behöver utveckla analysen av eventuella skillnader i betygssättningen på exempelvis olika program, ämnen och kurser samt mellan resultat på nationella kursprov och kursbetyg.

Enligt Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2018:247, s. 42 ff) med kommentarer om betyg och betygssättning bör rektorn säkerställa att det finns förutsättningar för att sammanställa betyg och nationella provbetyg i syfte att möjliggöra ändamålsenliga analyser av resultaten. För de kurser som har nationella prov publicerar Skolverket betygs- och provbetygsstatistik på skolenhetsnivå. Sådan statistik ger rektorn förutsättningar att se hur betygen och betygen på de nationella proven på den egna skolenheten förhåller sig till resultaten på jämförbara skolenheter både inom huvudmannens organisation och till riket som helhet. Rektorn bör se till att det finns förutsättningar att fördjupa analysen inom den egna skolenheten, för att kunna följa upp och analysera betygen inom och mellan ämnen och elevgrupper.

Vidare framhålls i Skolverkets allmänna råd att det är viktigt att skolenheten har rutiner för att analysera betyg och nationella provbetyg ur olika perspektiv för att säkerställa att betygen är så rättvisande och likvärdiga som möjligt och att de nationella proven särskilt har beaktats. Om det kommer fram att det finns avvikelser mellan betyg och provbetyg, är det av vikt att rektorn undersöker vad avvikelserna kan bero på och om de är motiverade eller inte. På samma sätt bör rektorn analysera eventuella skillnader i betygsnivå i ämnen som saknar nationella prov för att se om det kan finnas skillnader i bedömning mellan lärare eller program. Vissa avvikelser som upptäcks i en sådan analys kan naturligtvis vara motiverade. För att avgöra det kan rektorn behöva få mer information från lärarna om orsakerna till avvikelserna. Att göra lärarna delaktiga i uppföljningen och analysen är då en möjlighet att få den informationen.

Skolinspektionen rekommenderar rektorn att utveckla arbetet med att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betygssättning, exempelvis genom att analysera skillnader i betygssättningen på exempelvis olika program, ämnen och kurser samt skillnader mellan resultat på nationella kursprov och kursbetyg. Rektorn kan med fördel ta hjälp av lärarna i detta arbete för att på så sätt få eventuella förklaringar på skillnader från lärarna.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Sundkvist

Maria Sundkvist
Beslutsfattare
Signerat av: Maria Sundkvist

X Rut Hård af Segerstad

Rut Hård af Segerstad
Föredragande
Signerat av: Rut Hård af Segerstad

I handläggningen av ärendet har även utredarna Hans Granath och Lena Stadler medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 6 lektionsobservationer
- 2 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolenheten samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolenheten.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 4-5 september 2019. Besöket genomfördes av Rut Hård af Segerstad och Hans Granath.

Västerviks gymnasium 3, med huvudman Västerviks kommun, leds av en rektor. Skolenheten omfattar ekonomiprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet samt samhällsvetenskapsprogrammet. Skolenheten har cirka 400 elever. Den aktuella granskningen omfattar ekonomiprogrammet och restaurang- och livsmedelsprogrammet.